

Innspill til budsjett 2025-2028 fra UNIO/Akademikerne.

Samarbeidsutvalget Unio/Akademikerne har samlet sine innspill til drøfting av budsjett i ett samlet dokument.

Vi mener det legges opp til et budsjett som vil være vanskelig å levere på. Vi ser at budsjettet baseres på kostra hvor vi sammenligner oss med Harstad, Rana og kostragruppe 9. Vi er svært kritisk til at dette er kommuner som ikke kan sammenlignes med Narvik i form av areal og demografi. Det er dyrere å drifte en langstrakt kommune med få innbyggere hvor det er 12 mil mellom ytterpunktene. Geografien gjør at vi har flere mindre enheter for å kunne tilby kommunale tjenester som opplæring og helsetjenester.

Oppvekst

Sammendrag budsjett

Kommunalområdets budsjett for økonomiplanperioden 2025-2028 er utarbeidet med bakgrunn i den økonomiske rammen som er tildelt, endrede økonomiske rammebetingelser, høye strukturkostnader og demografisk utvikling.

Utdanningsforbundet Narvik, mener at dette mer enn tidligere år vil utfordre både omfang og kvalitet på tjenestene i kommunen vår.

Omfattende strukturelle endringer er planlagt for å kunne møte de endrede økonomiske rammebetingelsene og omfanget av de samlede utfordringene i kommunalområdet, er i størrelsesorden 55 MNOK for budsjettåret 2025. Dette er en svært stor sum, særlig når vi har erfart store nedtrekk i budsjettene over tid og opplever at det ikke er mer som kan kuttes.

Det største foreslåtte tiltaket er **Omstilling/bemanningsreduksjon/skolestruktur 2**

Dette tiltaket skal innhente 40,6 millioner og er lagt i budsjettet for 2025, uten at skolestruktur 2 er vedtatt og ROS analyse er utarbeidet. Dette mener vi er svært bekymringsverdig.

En så stor innsparing krever store strukturelle endringer. Dette vil få konsekvenser for mange ansatte og elever. At dette er lagt inn i et budsjett uten at vi vet konkret hva som skal kuttes og endres på, skaper frykt og stor usikkerhet hos ansatte, elever og foresatte.

Vi ser at det kan være nødvendig med f.eks.en vurdering av skolestrukturen, for å tilpasse oss den demografiske utviklingen, men denne vurderingen bør ta hensyn til både kostnader, kvalitet og de spesifikke geografiske forholdene som Narvik står overfor. Effektiviteten i skolesystemet

bør ikke kun måles i penger, men også i hvordan man møter elevenes behov på en bærekraftig og kvalitetssikret måte.

Narvik er en stor kommune både i areal og befolkning, med flere geografiske utfordringer som gjør det vanskelig å oppnå samme grad av effektivitet som mindre kommuner. Dette påvirker selvfølgelig også skoledriften. Skoler i distriktene har høyere kostnader på grunn av transport, rekruttering, tilgang på kompetanse, spesialundervisning, vikarer og lavere elevtall.

Vurderingen av skolestrukturen bør ta hensyn til både de demografiske trendene og de praktiske utfordringene ved å drive skole i en stor kommune. Effektiviteten bør vurderes ut fra de spesifikke forholdene i Narvik, og kvaliteten på utdanningen må ivaretas. Det er viktig å kunne opprettholde tilstrekkelig kapasitet i skolene selv om elevtallet synker, siden det er nødvendig å sikre kvalitet og tilgjengelighet for alle elever i hele kommunen.

Narvik kommune har i en rapport fra Agenda Kaupang, blitt vurdert som en av de mer kostnadskrevene kommunene å drifte, når det gjelder effektivitet i grunnskolen. De mener det er nødvendig å ta høyde for kommunens størrelse og geografi i vurderingen av kostnadene og effektiviteten, og argumenterer for at det ikke er realistisk å sammenligne Narvik direkte med mindre kommuner.

Selv om elevtallet synker i enkelte områder, er det viktig å opprettholde et differensiert skoletilbud for å sikre at alle barn får et likeverdig tilbud, uavhengig av hvor de bor. Vi er pålagt etter FN sin barnekonvensjon å ivareta barnets beste. Den slår fast at barn skal ha tilgang til utdanning som er tilpasset deres behov og gir dem muligheter for utvikling, både sosialt og faglig.

Å sette et kutt mål på 40,6 millioner i skolestruktur 2, før man har gjennomført en grundig konsekvensutredning, er både uansvarlig og kortsiktig. Ingen vet i dag hva dette innebærer i praksis for Narviks elever og ansatte. Det er behov for en prosess hvor både fagmiljøer, lærere og foreldre får anledning til å bidra med innspill og løsninger, før man kan sette en sum på det.

Andre mindre tiltak som er foreslått kuttet, går mer på innholdet i skolen og rammebetingelsene for driften og kvaliteten, noe som selvfølgelig også er svært bekymringsverdig.

Det er blant annet ikke funnet rom for å prioritere innkjøp av nye trykte læremidler i 2025. Dette er utfordrende og bekymringsfullt, siden erfaringen tilsier at vi bør ha både digitale og analoge undervisningsverktøy. Dette støttes også av Skjermbuksutvalget eller "**Utvalget som skulle vurdere digitale læremidler og tilhørende støtteordninger i grunnopplæringen**" som ble nedsatt for å vurdere hvordan digitale læremidler kan brukes i skolen, samt hvordan de kan integreres med tradisjonelle læremidler som fysiske bøker.

Skjermbuksutvalget legger vekt på at både digitale læremidler og fysiske bøker har sin plass i et moderne utdanningssystem. De anbefaler en helhetlig tilnærming som utnytter fordelene med begge, samtidig som man tar hensyn til de pedagogiske utfordringene og helseaspektene ved overdreven skjermbruk.

Vi mener dette er svært bekymringsverdig, og noe som vil medføre dårligere kvalitet på undervisningen. Unisone tilbakemeldinger fra ansatte i skolen, mener det er svært viktig med

allsidige undervisningsverktøy for å kunne tilpasse undervisningen på en god og differensiert måte og for å kunne gi alle elevene en tilpasset opplæring på alle nivå.

Det er også foreslått store innsparinger når det gjelder spesialundervisning og antall ansatte.

Det generelle trekket i utviklingen på kommunalområdet er at behovet for spesialpedagogisk hjelp og individuell tilrettelagt opplæring øker. Dette mener UDF blant annet kan være en naturlig konsekvens av kutt i budsjett over flere år, som har medført mindre mulighet for tilpasset opplæring og forebygging i forhold til "gråsone" barn.

I tillegg registreres det økt ressursbehov tilknyttet adferd- og helseutfordringer. UDF mener at dette krever økte ressurser og ikke kutt. Vi trenger ulik kompetanse i skolen og barnehagene, for å ivareta barna med spesielle behov og for å kunne jobbe forebyggende med utsatte elever og barnegrupper.

Narvikskolen trenger en god grunnbemanning og tilstrekkelig med lærere i klasserommene. Det er grunnleggende og et svært viktig forebyggende tiltak, for å redusere behovet for individuell tilrettelagt opplæring. Når elever får tilpasset opplæring tidlig og i fellesskap med andre, kan mange av de utfordringene som ellers ville krevd spesialundervisning håndteres i det ordinære klasserommet. Dette er ikke bare mer effektivt, men også i tråd med målsetningen om inkludering og best mulig læring for alle elever og god samfunnsøkonomi over tid.

Sammenhengen mellom ressursbruk og resultater tar tid. Mange tiltak i skolen gir resultater på lang sikt, som for eksempel tidlig innsats og kompetanseheving hos lærere. Reduksjon av ressurser kan undergrave allerede igangsatte tiltak og føre til dårligere resultater over tid. Forebygging er mer kostnadseffektivt enn reparasjon.

Ved å investere mer i tidlig innsats og tilpasset opplæring kan man unngå større kostnader senere, som behov for spesialundervisning, frafall i videregående skole eller sosiale problemer som krever andre kommunale tjenester.

Etter tidligere vedtak i økonomiplan 2022-2025, har vi hatt en miljøtjeneste ved Narvik ungdomsskole. Denne er sikret ut budsjettåret 2025. Det har vist seg at dette tilbudet er utrolig viktig og svært nødvendig i arbeidet med elevene på ungdomstrinnet. UDF ønsker at alle skoler av en viss størrelse, også på 1-7 trinn, kan ha et slikt tilbud for forebygging av uønsket atferd og for ivaretagelse av elever med ekstra behov for oppfølging og veiledning.

Guttas campus, Newtonrommet og Ungt entreprenørskap er tilbud til elever i Narvikskolen som vi har positiv erfaring med og som nå er foreslått kuttet i neste års budsjett.

Guttas Campus er en to ukers intensiv læringscamp for 15-16 år gamle gutter som opplever skolen som utfordrende, og som ønsker å styrke seg faglig og sosialt før de begynner på videregående skole. Målet for den enkelte gutt er å øke motivasjon for læring, utvikle gode arbeidsvaner, oppnå faglig, personlig og sosial vekst og å oppleve trivsel og mestring. Narvik kommune har det siste skoleåret benyttet tilbudet til totalt 16 gutter. Det er i budsjettforslaget funnet dekning for kostnaden til 10 elever i 2025, men dessverre ingen videreføring.

UDF mener at Narvik kommune bør opprettholde avtalen med Newtonrommet, fordi det støtter regjeringens satsing på en mer praktisk og variert skole. Gjennom Newtonrommet får elever praktisk og eksperimentell læring innen realfag og teknologi, noe som gjør fagene mer engasjerende og relevante. Dette gir en dypere forståelse og bygger kompetanse innen viktige områder som matte og naturfag, samtidig som det motiverer flere elever til å velge teknologi- og realfagsorienterte utdanninger. Slik fremmer Newtonrommet både faglig utvikling og langsiktig rekruttering til arbeidslivets behov i Narvik og Nord-Norge.

Det er også viktig at Narvik kommune prioriterer å opprettholde avtalen med Ungt Entreprenørskap (UE) fordi organisasjonen spiller en sentral rolle i å fremme entreprenørskap, kreativitet og innovasjon blant unge. Gjennom UE får elever og studenter opplæring i økonomi, bedriftsutvikling og prosjektledelse, noe som gir dem praktisk erfaring og verdifulle ferdigheter de kan ta med seg videre i arbeidslivet. Denne tidlige eksponeringen for entreprenørskap bidrar til å bygge en kultur for verdiskapning og samfunnsengasjement, som er positivt for lokalsamfunnets utvikling og økonomiske vekst. Ved å støtte UE, investerer Narvik kommune i framtidens arbeidsstyrke og legger til rette for at ungdom kan bli aktive, kreative og initiativrike samfunnsborgere som kan bidra til å styrke og utvikle regionen på sikt.

I budsjettforslaget er det også foreslått kutt i ordningen med inntak av barn i barnehage som ikke har rett til plass etter barnehageloven:

Utdanningsforbundet forstår at det er viktig for bo-og blilyst, og at det er viktig for at alle barn får plass i barnehage. Vi er likevel kritisk til at barn uten rett til barnehageplass får det, siden dette kan påvirke det pedagogiske tilbudet for barna som allerede er der.

Når barn uten lovfestet plass blir tatt inn flere ganger i løpet av året, kan dette kreve betydelige tilpasninger fra personalet. Hver gang et nytt barn starter, må ansatte tilrettelegge og gi ekstra oppmerksomhet, spesielt dersom barnet har behov for tilvenning eller spesialtilpasninger. Dette tar ressurser og tid som ellers ville blitt brukt på å opprettholde kvaliteten på tilbudet for hele barnegruppa. Med hyppige nye tilpasninger risikerer man at ansatte må omprioritere og redusere den generelle oppfølgingen av resten av barnegruppen. Dette kan gå ut over både trivsel og læring, og skape en uforutsigbar hverdag for de barna som har rett til plass. I tillegg kan det utfordre driften av barnehagen i forhold til bemanning og på kvaliteten i det pedagogiske tilbudet, noe som også i lengden kan påvirke arbeidssituasjonen til de ansatte negativt. Ved en fremtidig høyere pedagogtetthet og en bedre bemanning generelt i barnehagene, vil dette ikke være en utfordring, men slik forholdene er nå, mener vi at det ikke er forsvarlig.

I budsjettforslaget blir det foreslått som et mulig innsparingstiltak, å kutte i alle ungdomsklubbene og kulturskolen i Kjøpsvik.

Dette vil påvirke de unge i stor grad negativt, og vil med stor sannsynlighet få store samfunnsmessige konsekvenser frem i tid. Vi vet at det er svært viktig å bygge god fysisk og psykisk helse i ung alder, med å gi et allsidig og godt tilbud til våre unge. Ved å skape et godt grunnlag for trivsel, utvikling av sosial kompetanse, forebygging av utenforskap og ensomhet, kan vi skape robuste barn som senere blir velfungerende voksne.

Narvik kommune står også overfor betydelige utfordringer knyttet til å beholde og rekruttere kvalifiserte ansatte til både faste og midlertidige stillinger. Det er også høyt sykefravær generelt i kommunen. Dette er bekymringsverdig og tyder på stor slitasje, utrygghet og dårlige

rammebetingelser for jobben de er ansatt for å gjøre. Den foreslåtte omstruktureringen og alle kuttforslagene vil ikke være med på å bedre forutsetningene i forhold til dette.

Stab Oppvekst i tillegg til Rådmannens stab har en betydelig økning i sine budsjett. Det er viktig i utfordrende økonomiske tider som vi står i nå, at kuttene blir jevnere fordelt og ikke bare tatt ved kutt av tjenester som direkte rammer kommunens innbyggere og da spesielt de svakeste i samfunnet.

Utfordringen medfører at alle enheter må påregne vesentlige endringer i tjenesteleveranser. Helt konkret betyr dette færre ansatte i alle enheter og større strukturendringer.

Barn, unge og familie:

Helsesykepleiere møter daglig barn fra sårbare grupper – de som opplever mobbing, lever i konfliktfylte hjem, eller bærer på traumer etter flukt og krig. I tillegg ser vi en bekymringsfull økning i skolevegring. Når barn gruer seg til å gå på skolen allerede i barneskolen, er det en fallitterklæring. Det krever et enormt apparat for å hjelpe dem tilbake. Skulle ikke målet vårt være å forebygge dette i utgangspunktet? Når barn og unge faller fra i skolen, spør det for alvor for fremtiden. Tall fra NAV viser at antall unge uføre har doblet seg de siste ti årene (NAV, 2023), og i 2023 sto rundt 16 % av de mellom 20-29 år utenfor arbeidsliv og utdanning. Det pekes særlig på psykisk uhelse som en av hovedårsakene til dette (NRK, 2024).

På mange skoler er det kø utenfor kontoret vårt. For mange barn er helsesykepleieren den eneste voksne de tør å åpne seg for. Og når et barn ønsker å prate om det som er vondt og vanskelig, må vi stå der med åpne armer å ta dem imot. Hva skjer hvis de møter en stengt dør? Terskelen for å snakke med noen er for de fleste svært høy, og vil bli enda høyere når de møter på stengte dører. Problemer som kunne vært håndtert tidlig, utvikler seg til større kriser. For noen kan dette være forskjellen på å få hjelp eller å falle helt utenfor.

Det er ikke bare i skolehelsetjenesten vi ser presset – helsestasjonen i Narvik er også helt avgjørende for barn og familier, spesielt i barnas første leveår. På helsestasjonen følger vi opp nyfødte og små barn med helseundersøkelser, veiledning og støtte til foreldre. Vi er ofte den første instansen som oppdager familier i krise og kan koble på nødvendig hjelp.

Helsestasjonens arbeid er en bærebjelke i tidlig innsats. Hvis vi mister en stilling her, kan flere familier stå uten den støtten de trenger, noe som på sikt kan føre til økte utgifter for kommunen gjennom flere henvisninger til spesialisthelsetjenesten og andre hjelpetiltak. Forebygging i barnets første leveår er ikke bare viktig for barnet og familien, men også for samfunnet som helhet.

Selv med dagens bemanning er kapasiteten i helsestasjon- og skolehelsetjenesten tøyd. I forhold til normtallene er vi akkurat dekt opp i Narvik, men i en rapport utført av Sintef (Lassemo & Melby, 2020) peker mange helsesykepleiere på at behovene er større enn hva normtallene gir rom for, og mange mener at gjeldende normtall ikke er tilpasset nye faglige retningslinjer og at tjenesten tillegges flere oppgaver uten at det tilføres flere ressurser. Dette er noe vi kjenner oss igjen i. Vi driver ofte med brannslukking – vi prøver å håndtere de mest akutte behovene, mens forebyggende arbeid blir skjøvet til side. Det argumenteres ofte for lavere fødetall og en stadig eldre befolkning, som påvirker budsjettet til Narvik kommune. Til tross for dette ser vi en økende grad psykisk uhelse blant barn, unge og voksne (FHI, 2023), og at våre oppgaver vokser. Hver

dag møter vi barn og ungdom som trenger hjelp her og nå, samtidig som vi har lovpålagte oppgaver som må prioriteres. Når vi vet at mange venter på å snakke med oss, men timebøkene allerede er fulle av samtaler med barn, foreldre og samarbeidsmøter, kjenner vi på en vond følelse av ikke å strekke til.

Kommunens egen oppvekstplan sier at "barn og unge er Narviks viktigste ressurs.", og at "satsningen på folkehelse er et av Narvik kommunes fokusområder". Nå har dere muligheten til å vise at disse ordene ikke bare er symbolikk, men en prioritering i praksis. Helseesykepleiere er en bærebjelke i dette arbeidet (Clancy et al., 2022).

Et kutt i helsestasjons- og skolehelsetjenesten strider mot det vi vet om hva som gir best samfunnsøkonomisk avkastning. De økonomiske gevinstene av forebygging og helsefremming er vanskelig å måle i krone og ører, og gevinsten ses ofte i andre sektorer enn der du investerer midlene. En systematisk oversikt som har sett på økonomiske analyser av over 50 folkehelseintervensjoner konkluderer med at for hver krone investert, får man i gjennomsnitt 14 kroner tilbake (Helsedirektoratet, 2022; Masters et al.,). Og er ikke det en god investering dere, så vet ikke jeg.

I dag bruker Norge under 3 prosent av helseutgiftene på forebygging, mens behovet for behandling stadig øker (Birkeland, 2024); SSB, 2023). Av disse 3 prosentene, går bare 0,3 prosent til helsefremmende og forebyggende tiltak rettet mot barn og unge (Forskning, 2023). Når vi vet dette, hvordan kan vi forsvare å kutte i en tjeneste som er avgjørende for nettopp forebygging? Helsevesenet står allerede på kanten av kapasitet, og et kutt nå vil gjøre vondt verre. **Dette er ikke bare tall i et budsjett. Dette handler om livene til barna i Narvik – deres helse, deres fremtid.**

Helse og omsorg:

Norsk Sykepleierforbund mener at når kommunen får ekstra overføringer fra staten, ca 16 millioner. Totalt 41 millioner som kan brukes til å styrke budsjettet!

Når situasjonen er slik at vi får flere eldre og syke som trenger helsehjelp, mener vi at kommunen må bruke disse midlene nettopp på området som sliter mest. Her må vi tørre å investere tiltak som forebygger og styrker innsatstrappen i de lavere trinnene slik at det er realistisk å nå målene våre i framtiden.

Innsparingstiltak

110-25-I: Avvikle aktivitetssenteret for eldre -650-650-650-650

110-25-J: Tilskudd Agenda vedr. aktivitetssenter for eldre -360 -360 -360 -360

113-25-O: Kjøkkenstruktur-3 000-3 000-3 000-3 000

394-25-G: Avvikle tilskudd til Café Exit (ikke lovpålagt oppgave)-750-750-750-750

394-25-H: Avvikle tilskudd til Plattform1 (ikke lovpålagt oppgave)-1 600-1 600-1 600-1 600

Vi mener arbeidsgiver **går i feil retning og mot innsatstrappens intensjon** ved å legge ned Cafe Exit og Plattform 1. samt å ikke videreføre tilskudd til aktivitet for dagsenter eldre. Hva er konsekvens og utgifter ved å ikke ha slike tilbud? Å jobbe forebyggende, samt ha et ettervern er de beste investeringer kommunen kan gjøre for å unngå større utgifter til behandling.

Kjøkkenstruktur

Kjøkkenstruktur står atter en gang på kuttlista, dette nevnes ikke høyt verken fra rådmannen eller virksomhetsstyring.

Narvik kommune jobber aktivt med oppgavedeling, riktig kompetanse på riktig oppgave. Å da foreslå nedleggelse av kjøkkendrift ved Ellas Minne, Ballangen sykehjem og Prestegårdstunet er å gå motsatt vei når vi skal oppgavedele. For hvem andre enn institusjonskokk og kjøkkenpersonale har bedre kunnskap på kost og ernæring til eldre syke, og ikke minst kunnskap og muligheten til å tilby ønskekost til den med dårlig matlyst og kvalme? Vårt kjøkkenpersonale er med på å gi livskvalitet gjennom god, hjemmelaget mat som gir matlyst og sultfølelse hos de som bor her, aktivisere og legge til rette under måltider, det er dette er det vi mener er oppgavedeling på riktig nivå. En evt nedleggelse vil føre til at helsepersonell må bruke tid og ressurser på mattilberedelse, servering og aktivitet, når de egentlig skal ta seg av helsetjenester som omfatter pasient og pårørende.

Innmeldte tiltak fra enheter som ikke er valgte:

Nye utfordringer	339-25-A: Nødvendige midler for å drifte OBS som i dag	2 500	2 500	2 500	2 500
Nye utfordringer	340-25-C: Tilstrekkelig årsverk skjermet avdeling	750	750	750	750
Nye utfordringer	360-25-A Saksbehandling, oppfølging og markedsarbeid	4 187	4 187	4 187	4 187
Nye utfordringer	380-25-E Nye LIS 1 i 2025 og 2026	273	1 329	1 420	1 420
Nye utfordringer	388-25-D: 50% stilling som hjemmetrener i Hverdagsrehabilitering	300	300	300	300
Nye utfordringer	388-25-E: 50% fysioterapeut Hjemmeboende	350	350	350	350
Nye utfordringer	388-25-F: Fysioterapeut 100% kortidsavdeling Helsehuset	300	800	800	800
Nye utfordringer	388-25-G: 100% stilling som ergoterapeut til Helsehuset med oppstart 01.08.25 i forbindelse med utvidelse fra 20 til 30 (40) senger	350	800	800	800

Konsekvens:

- Bekymringsverdig at det ikke belyses konsekvenser for ikke valgte tiltak.
- Dette er forebyggende tiltak, vi vet at forebyggende tiltak ikke gir resultater på kort sikt, men på lang sikt. Dette er vanskelig for en fattig kommune å ta seg råd til og lett å kutte uten å tenke på konsekvens for framtidens innbyggere.
- Vi sier vi skal satse lavere i innsatstrappen, dette er alle tiltak som skal til for å lykkes med denne jobben.

Økt grunnbemanning:

Et av kommunens største problemer er svært høyt sykefravær. Norsk Sykepleierforbund har over år belyst konsekvensen av en bemanning som ikke tar høyde for fravær, faglig oppdatering

og møter. Dette medfører at vi må gjøre innleie ved første fravær som meldes, og gir en utstrakt bruk av overtid, vikarer med ulik kompetanse og vikarbyrå.

- Belastningen på våre fast ansatte øker i form av at de stadig må gi opplæring til nye vikarer, stadig må følge opp oppgaver gjort av ufaglærte og i økende grad må jobbe ufrivillig overtid.
- Vikarbyrå koster gjerne 2-3 ganger så mye som en fast ansatt, og det er en belastning for i form av hyppig opplæring på stadig nye vikarer, og de tar et mindre ansvar i enheten.
- Vi mener løsningen ligger i økt grunnbemanning, bemanningsplan med faste stillinger som dekker et visst bemanningsbehov, også når ansatte har fravær.

Fysio Ergo:

Norsk Fysioterapeutforbund og Norsk Ergoterapeutforbund mener at det som en del av økningen på korttidsplasser ved Helsehuset må prioriteres å få på plass terapeutressurser. Terapeutene som jobber på sengeposten på Helsehuset har ikke kapasitet til å yte tjenester til flere pasienter. Terapeutressursene må derfor være på plass når første økning i antall plasser trer i kraft.

50% Hjemmetrener Hverdagsrehabilitering og fysioterapeut hjemmeboende.

Helt sentrale og nødvendige tiltak for å styrke tjenester til hjemmeboende eldre for at disse skal kunne bo lengre hjemme. Vi ser at disse tiltakene ikke er valgt i denne omgang, men vi regner med at de blir vurdert som tiltak i neste runde for å kunne gi tjenester lengre ned i innsatstrappa.

UH:

Det pågår nå en prosess i enhetene, med medvirkning fra tillitsvalgte og dialog med pårørende/brukere. Det er i tiltak 113-25-H satt et måltall på inntil kr 10 millioner som forventet effekt i økonomiplanperioden.

Klarer ikke se at disse justeringene kunne gi så høye innsparinger som 10 millioner. Det er ikke alltid like enkelt å tvinge brukere til flytting, så dette er ingen selvfølge. Fare for mer institusjonalisering og tvang. Dette er mennesker i sin beste alder som skal ha aktivitet og livskvalitet.

Institusjon

Nedleggelse sykehjem/ institusjon alternativ 1 eller 2.

Rådmannens innstilling er alternativ 2, reduksjon av 70 plasser innen sykehjem/heldøgns omsorg. Alternativ 1 med 50 plasser, er også et betydelig inngrep i sårt trengte sykehjems plasser når helse svikter og livet går mot slutten.

- Først og fremst hva er annerledes nå i forhold til tilgang på tilrettelagte boliger i forhold til i fjor? Vi har per i dag ingen flere tilrettelagte leiligheter, som rådmannen selv beskriver som nødvendig for å ta ned tjenester. Vi klarte heller ikke ta ned tjenestene som ble vedtatt i budsjett før sommeren pga pågangen av alvorlig syke, dette er nåsituasjon, vil denne endre seg med 218 flere eldre over 80 år i denne budsjettperioden?
- Vi kan på ingen måte se at det vil være forsvarlig å ta ned 70/50 sykehjem/heldøgns omsorg, slik situasjonen er per i dag.

Konsekvenser av nedleggelse beskrives svært dårlig, er dette gjennomførbart? Vil kommunen kunne klare dette? Vil det være forsvarlig?

Her savner vi en god Rosanalyse og bedre utredninger av konsekvens og forsvarlighet, en god beregning og beskrivelse for hvordan dette vil berøre den eldre som må vente lengre på sykehjemsplass.

UNIO/akademikerne frykter dette vil kunne gi oss store merutgifter i form av overliggere på UNN og ventepasienter på helsehuset.

Hvordan vi skal klare å beholde ansatte som skal ombemannes i denne prosessen. Beholder vi ikke personell i arbeidet vårt vil vi få ytterligere behov for vikarbyrå,

Hva vil det koste oss om helsehuset fylles med sykehjemspasienter? Dette vet vi skjer både i Harstad og Vågan.

Hvorfor er det viktig å beholde tjenester i distriktet?

En sterk hjemmesykepleie i Kjøpsvik, Ballangen og Bjerkvik er avhengig av samarbeid med sykepleiergruppen på institusjon. Hvis sykehjem legges ned, vil det gå kraftig ut over kompetansen ute i hjemmesykepleien. Da vil vi slite med å få folk til å bo hjemme, noe man er helt avhengig av i fremtidens eldreomsorg. For å få til hjemmedød kreves et trygt fagmiljø rundt pasienten, og en plan B om noe uforutsett skulle oppstå. En plan B er innleggelse på lindrende rom i kommunen, vanlig kortidspalss i kommunen eller sykehus. Vi vet at faglig utrygghet smitter over på pasienten, og fører til at få velger/ tør å dø hjemme. Derfor er vi avhengig av å opprettholde og styrke den faglige kompetansen i distriktene.

I Kjøpsvik har vi de siste årene hatt noen alvorlig syke kreftpasienter som har kunnet bo hjemme lenge fordi vi har hatt en avtale med sykehjemmet om at de kunne komme inn dit for å dø når de siste dagene nærmet seg. Da har vi brukt et "tomt" rom der vi har flyttet inn pasient og pårørende ved ønske. Personell fra hjspl. følger pasienten. I tillegg har personell fra sykehjemmet gitt heldøgns observasjon og hjelp. Sykepleierne har tatt ansvar på tvers. Dette har gitt trygghet til å bo hjemme lenge.

Hvor er menneskeligheten? Må vi bo i bykjernen for å få ha pårørende rundt seg når man blir gammel og skal dø? Hvis sykehjem legges ned i distriktene i kommunen får det ringvirkninger for flere ansatte. Det er bare utopi å tru at helsepersonell blir å pendle fra ytterkantene for å fylle opp hull der det mangler. For ansatte i Kjøpsvik, er veien kort til Drag i Hamarøy, det er mye enklere enn til både Ballangen og Narvik.

Vi må bruke mindre penger, men vi må fordele pengene våre på HELE kommunen. Fordi det bor folk i HELE kommunen. Og vi har alle like stort behov for å ha våre nærmeste rundt oss i alle fasene i livet, spesielt i sluttfasen av livet. Vi driver vel aldri så mye med "dugnad" som vi gjør når våre foreldre/ svigerforeldre/ gamle naboer blir redusert. Denne dugnaden kan vi ikke være uten. Også på sykehjem, lindrende rom, kpl er det stor grad av frivillig arbeid utført av pårørende. Hva skjer med dette hvis den gamle og syke blir sendt på institusjon 1-2 timer unna hjemmet? Betrakninger fra kreftsykepleier, som jobber med mennesker i distriktet av Narvik kommune. De mest sårbare.

TEKNISK

1. Eiendomsforvaltning

- a. Ufinansierte utfordringer: Inkl. drift av Helsehuset over 3 millioner kroner, som må tilføres
- b. Opptrapping strukturiltak på nesten 2 millioner kroner må tas fra en plass (vedlikehold?)

2. Veg og park

- a. Ufinansierte utfordringer: Inkl. drift av Furumotunnelen over 3 millioner kroner, som må tilføres
- b. Skal veger i rød sone ikke øke, må det i tillegg tilføres 5 mill i vedlikehold til veg

3. Felles

- a. Ikke finansierte utfordringer i denne størrelsesorden for et kommunalområde som enda ikke er fullt ut kompensert for den voldsomme prisstigningen de siste årene, vil merkes på kvaliteten på tjenestene til innbyggerne og resten av kommuneorganisasjonen.
- b. I budsjettforslaget er veg og bygg tilført vedlikeholdsmidler i størrelsesorden 6,5 millioner kroner (8 millioner minus 1,5 millioner nedtrekk, fordeling mellom enhetene er ikke klar). Dette er ikke på langt nær nok til å redusere vedlikeholdsetterslepet.

I dette budsjettet har vi styrket vedlikehold, men vi har fremdeles ufinansierte poster. Utgifter til Tunell og helsehus blir trukket av driftsbudsjett og trekker ned på andre områder uavhengig av om det blir valgt eller ikke, dette gir konsekvenser for annen drift igjen.

Hovedtillitsvalgte Kirsti Torbergsen og Marielle H Pettersen på vegne av UNIO/Akademikerne.